

ZA KOHO MA POKLADÁTE?

Ked' sa raz Ježiš osamote modlil a boli s ním učeníci, opýtal sa ich: „Za koho ma pokladajú zástupy?“ Oni mu odpovedali: „Za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní hovoria, že vstal z mŕtvych jeden z dávnych prorokov.“ „A vy ma za koho pokladáte?“ opýtal sa ich. Odpovedal Peter: „Za Božieho Mesiáša.“ Ale on im dôrazne prikázal, že to nesmú nikomu povedať, a dodal: „Syn človeka musí mnoho trpieť, starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho, ale on tretieho dňa vstane z mŕtvych.“ A všetkým povedal: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, zachráni si ho.“ (Lk 9, 18-24)

Ktosi na stenu domu napísal *Ježiš je odpoveď*. O týždeň tam niekto iný pridal: *Ale aká bola otázka?*

V dnešnej dobe je dosť ľudí, na ktorých podobné formulácie pôsobia nevhodne. Na druhej strane je veľa takých, ktorí sme s odpoveďou na evanjelióvu otázku *Za koho ma pokladáte?* rýchlo a hravo hotoví. Buď – podobne ako spočiatku apoštoli – len vyjadríme výsledok verejnej mienky. Alebo inokedy Ježiša ľahko zaradíme do samozrejmych kategórií: *Mesiáš, milosrdný Boh, Spasiteľ*. A podľa vzoru Zebedejovcov dodáme: „*Učiteľ, chceme, aby si nám splnil, o čo ťa poprosíme.*“ (Mk 10, 35)

V evanjeliách je len málo momentov, kedy človek rozpoznáva Ježišovu identitu. A ak ju aj rozpozná, onedlho sa ukáže, že ju nechápe správne. V zmýšľaní Židov vystupoval Mesiáš ako ten, ktorý prinesie svojmu národu politické vyslobodenie a blahobyť. Ježiš však odmietal o svojej osobe šíriť predstavy v „žiarivých farbách“. Evanjelista dokonca v *prikaze mlčať* použil v originálnom gréckom texte silné sloveso *pitimau*, výlučne prítomné len pri udalostiach súvisiacich s napomínaním a vyhánaním démonov.

Lukášova verzia tohto úryvku má osobitý ráz. Ako jediný z evanjelistov hneď na začiatku uvádza: *ked' sa Ježiš modlil a boli s ním učeníci*. Otázka *za koho ma pokladáte?* sa teda zrodila z Ježišovej modlitby, pri ktorej sú prítomní aj učeníci. Udalosti vychádzajúce z modlitby sú v evanjeliu kľúčové. Pre Ježiša je dôležité, aby každý jeho učeník začal chápať, že nie on má meniť Ježiša podľa svojich predstáv, ale naopak, on chce premieňať nás.

Lukáš na rozdiel od Marka a Matúša vynecháva Petrovu námietku voči ceste utrpenia. Zodpovedá to jeho tendencii vyvarovať sa v evanjeliu a Skutkoch všetkého, čo by na apoštolov vrhalo zlé svetlo. V jeho správach je viac prvkov, ktoré vykresľujú ranú cirkev ideálnejšie akou v skutočnosti bola. O to viac zdôrazňuje potrebu vytrvalosti v nasledovaní, ktorú považoval u prvých kresťanov za zásadnú. Výzvu *kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba* vyjadruje – ako to vidno z gréckeho originálu – v prítomnom čase a aj do slov *nieť svoj kríž* vkladá výraz *každý deň*, čím ešte viac podčiarkuje, že nasledovanie Krista nemôže byť jednorazovou záležitosťou, ale celoživotným snažením.